

Asia: VN/558/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lakiesityksen luvut 2-12

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 2 *Nykytila ja sen arviointi:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 3 *Tavoitteet:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.1 *Keskeiset ehdotukset:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.2 *Pääasialliset vaikutukset:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 5 *Muut toteuttamisvaihtoehdot:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 8 *Lakia alemman asteinen sääntely:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 10 *Toimeenpano ja seuranta:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 12 *Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys:*

-

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä

Luku 1 sisältää lain yleiset säännökset.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 2 säädettäisiin järjestämisvastuusta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- edut ja hyödyt järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- mahdolliset riskit järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- työvoiman määrää ja työllisyysaluetta koskeva sääntely (huom: poikkeus työvoimapohjan kriteeriin voimaanpanolaissa)
- palvelujen tarjoamista koskeva sääntelyesitys

-

Luvussa 3 säädettäisiin ohjauksesta ja valvonnasta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- valtakunnalliset tavoitteet
- työllisyyden edistämisen valtakunnallinen neuvottelukunta ja sen tehtävät
- alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut

-

Luvussa 4 säädettäisiin työnhakijan palveluprosessista.

Säännökset vastaavat 2. toukokuuta voimaan tulleen uuden asiakaspalvelumallin (niin sanottu pohjoismainen työvoimapalvelumalli) säännöksiä.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 5 säädettäisiin työnvälityksestä ja työnhakuvelvollisuudesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 6 säädetään tieto- ja neuvontapalveluista, asiantuntija-arvioinneista, ammatinvalinnan- ja uraohjauksesta sekä valmennuksesta ja kokeilusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 7 säädettäisiin työvoimakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 8 säädettäisiin muutosturvakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 9 säädettäisiin työttömyysetuudella tuetusta työnhakijan omaehtoisesta opiskelusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 10 säädettäisiin työnantajalle myönnettävistä tuista (palkkatuki, 55-vuotta täyttäneiden työllistämistuki, työolosuhteiden järjestelytuki).

Näkemyksenne:

-

Luvussa 11 säädettäisiin henkilöasiakkaalle myönnettävistä tuista ja korvauksista (starttiraha, työhön tai palveluun hakeutumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus, palveluun osallistumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus).

Näkemyksenne:

-

Luvussa 12 säädettäisiin työllistämisvelvoitteesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 13 säädettäisiin asiakastietojen käsittelystä ja valtakunnallisesta tietojärjestelmäpalvelusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 14 säädettäisiin palvelualustasta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 15 säädettäisiin tukien ja korvausten maksamisesta ja takaisinperinnästä.

Näkemyksenne:

-

Luku 16 käsittää erinäisiä säännöksiä.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 17 säädettäisiin muutoksenhausta.

Näkemyksenne:

-

Muut esitykseen sisältyvät lakiehdotukset

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetun lain muuttamisesta ja laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä, ovatko ehdotetut muutokset ELY-keskusten sekä KEHA-keskuksen tehtäviin riittävän selkeät ja eri toimijoiden yhteistyötä edistävät?

-

Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 23 §:n muuttamisesta

-

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- **kuntien vastuulle siirtyvien tehtävien rahoitus, ovatko ehdotetut uudet valtionosuuden määräytymistekijät toimivia rahoituksen kohdentamisessa?**
- **kolmen vuoden siirtymäaika laskennalliseen rahoitukseen (voimaantulosäännös)**
- **kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus**

-

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta (pois lukien 14 luku)

Erityisesti toivotaan näkemyksiä työttömyysturvaprosessiin ja sitä koskevaan toimivaltaan liittyen.

-

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta 14 luku;

Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta;

Laki työttömyyskassalain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- **kunnan työttömyysetuusmenoon kohdistuvan rahoitusvastuun porrastusmalli**
- **eräiden kotoutumisesta annetussa laissa tarkoitettujen henkilöiden kohdalla sovellettavaksi ehdotettu poikkeus kunnan rahoitusvastuuseen työmarkkinatuesta**
- **ehdotus kunnan rahoitusosuuden perintää koskevan tehtävän hoitamisesta Kelassa myös peruspäivärahan ja ansiopäivärahan perusosan osalta**
- **edellä ehdotettujen muutosten vaikutus Kelan, työttömyyskassojen ja Työllisyysrahaston työmäärään mukaan lukien tietojärjestelmämuutokset ja näistä aiheutuvat kustannukset**

-

Laki ulkomaalaislain muuttamisesta

-

Laki luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

-

Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021 – 2028 annetun lain muuttamisesta

-

Laki palkkaturvalain muuttamisesta;

Laki merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta

-

Laki Työkanava Oy –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

-

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

-

Laki vuorotteluvapaalain muuttamisesta

-

Laki sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 ja 11 §:n muuttamisesta

-

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta;

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki työsopimuslain muuttamisesta;

Laki merityösopimuslain muuttamisesta

-

Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 3 a ja 37 a §:n muuttamisesta;

Laki valtion virkamieslain 5 a ja 9 c §:n muuttamisesta

-

Laki yhteistoimintalain muuttamisesta;

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta;

Laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 24 ja 25 §:n muuttamisesta

-

Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta;

Laki eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta;

Laki kansaneläkelain 35 §:n muuttamisesta;

Laki sairausvakuutuslain 8 luvun 9 §:n muuttamisesta;

Laki sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta;

Laki opintotukilain 6 §:n muuttamisesta

-

Laki sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

-

Laki tuloverolain muuttamisesta;

Laki maatilatalouden tuloverolain 10 f §:n muuttamisesta;

Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 56 §:n muuttamisesta

-

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

-

Laki rikoslain 47 luvun 6 §:n muuttamisesta;

Laki rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta;

Laki rikosrekisterilain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- yhteistoimintasopimusten solmimiselle esitetty aikataulu
- henkilöstösiirrot ja henkilöstön asemaan liittyvät menettelytavat
- sitovien sopimusten ja vastuiden siirtyminen

Laki työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoiminnasta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä asiakaskriteerin muutoksesta ja nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelua koskevasta sääntelystä.

Muut huomionne esityksestä

Kommentoitavaa:

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE JULKISTEN TYÖVOIMA- JA YRITYSPALVELUIDEN UUDELLEENJÄRJESTÄMISTÄ KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt (VN/558/2022) lausuntoa otsikkoasiassa. Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Keskuskauppakamarin lausunnon pääkohdat ovat seuraavat:

- Keskuskauppakamari tukee hallituksen esityksessä ilmaistua tavoitetta kasvattaa työllisyysastetta, mutta ilmaisee huolensa esitettyjen muutosten mahdollisuuksista saavuttaa tavoitteeksi asetettu 7000–10 000 henkilön työllisyysvaikutus.
- Keskuskauppakamari näkee työvoimapalveluiden uudistuksessa mahdollisuuden kehittää ja tehostaa työvoimapalveluita.
- Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan hallituksen esityksen tulisi entisestään korostaa yksityisten palveluntuottajien tärkeyttä luonnollisena osana työvoimapalveluita.
- Keskuskauppakamari pitää järjestämisvastuullisen kunnan tai työllisyysalueen työvoiman määrän alarajaa (20 000 työllistä) liian pienenä ja vaatii rajan tarkastamista suuremmaksi.

Keskuskauppakamari ei myöskään tue hallituksen esitykseen kirjattua mahdollisuutta poiketa työvoiman määrälle asetetusta alarajasta.

- Keskuskauppakamari pitää erittäin kriittisenä sitä, että työvoimakoulutusten hankinnoissa noudatetaan kilpailuneutraliteettia ja että yksityisten palveluntuottajien osaamista hyödynnetään mahdollisimman laajasti.
- Keskuskauppakamari kannattaa työntekijöiden oleskelulupiin liittyvän saatavuusharkinnan tehtävien siirtämistä Maahanmuuttovirastolle, mutta huomauttaa, että tavoitteena pitää olla saatavuusharkintajärjestelmästä luopuminen kokonaan.
- Keskuskauppakamari toteaa, että henkilöstön siirtoa ei pidä toteuttaa hallituksen esityksen mukaisesti liikkeenluovutuksena, vaan uusien työvoimaviranomaisten pitää antaa järjestäytyä työllisyysalueensa näkökulmasta tarkoituksenmukaisella tavalla ja rekrytoida itse osaavat henkilöt tuottamaan palveluita.

Tarkemmat perustelut

Yleiset huomiot

Keskuskauppakamari näkee työvoimapalveluiden uudistuksessa mahdollisuuden kehittää ja tehostaa työvoimapalveluita. Uudistuksessa pitääkin keskittyä hallintorakenteiden sijaan asiakkaiden palveluiden parantamiseen, joka osaltaan tukee tavoitetta nostaa työllisyysastetta. Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan työllisyystavoite pitäisi nostaa 80 prosenttiin ja tehdä uskottavia toimia, jotka vievät kohti tavoitetta. Keskuskauppakamari huomauttaa, että liian pieneksi pirstoutuvat työllisyysalueet ja monimutkaiset hallintorakenteet johtavat siihen, että uudistukselle asetettuja tavoitteita ei saavuteta.

Työvoiman liikkuvuus on osaavan työvoiman saatavuuden kannalta erittäin tärkeää. Työvoimapalveluiden uudistuksen yksityiskohdat on rakennettava niin, että uudistus ei vahingossakaan haittaa työvoiman liikkuvuutta. Keskuskauppakamari huomauttaa, että työmarkkinat ovat vähintäänkin kansalliset, monin paikoin jopa globaalit.

Keskuskauppakamari pitää tärkeänä sitä, että työvoimapalveluille asetetaan yhteisiä kansallisia tavoitteita ja että tietojärjestelmät ovat kaikille yhteiset. Olisi kestävämpiä, jos jokainen työllisyysalue rakentaisi omat tietojärjestelmänsä. Tietojärjestelmien osalta pitää panostaa siihen, että ne keskustelevat saumattomasti myös muiden viranomaisten järjestelmien kanssa.

Keskuskauppakamari huomauttaa, että hallituksen esitys ei ole kaikilta osin täysin tasapainoinen. Yksityisten palveluntuottajien ja työnvälityksen rooli ja merkitys loistavat poissaolollaan. Keskuskauppakamari pitää tätä eriskummallisena, koska yksityisten palveluntuottajien rooli on jo nykyisin varsin suuri ja merkittävä työvoimapalveluissa. Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan hallituksen esityksen tulisi entisestään korostaa yksityisten palveluntuottajien tärkeyttä luonnollisena osana työvoimapalveluita.

Uudistuksen tavoitteet

Keskuskauppakamari tukee hallituksen esityksessä ilmaistua tavoitetta kasvattaa työllisyysastetta, mutta ilmaisee huolensa esitettyjen muutosten mahdollisuuksista saavuttaa tavoitteeksi asetettu 7000–1000 henkilön työllisyysvaikutus. Hallituksen esityksen vaikutusarvioinneissa ei ole esitetty riittävästi evidenssiä esitetyn työllisyysvaikutuksen tueksi ja vaikutusarviota tulisikin tarkentaa tältä osin. Edellytykset positiivisen työllisyysvaikutuksen aikaansaamiseksi rakentuvat asiakaslähtöisten, yksilöllisten ja tehokkaasti tuotettujen palveluiden varaan. Keskuskauppakamari huomauttaa, että työvoimapalveluiden tuottamisessa pitäisi hyödyntää mahdollisimman laajasti yksityisen sektorin osaamista.

Työvoimapalveluiden rahoitusmallin kannustinvaikutukset ovat keskeisessä asemassa uudistukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kannustavien valtionosuusrahoituksen kriteereiden ja kuntien työttömyysturvan laajemman rahoitusvastuun kautta voidaan ohjata tehokkaiden ja vaikuttavien palveluiden järjestämiseen. Keskuskauppakamarin mielestä on järkevää, että järjestämisvastuu työvoimapalveluista on samalla taholla, joka kantaa vastuun palveluiden tuloksista ja on myös vastuussa pitkäaikaistyöttömyyteen liittyvistä sakkomaksuista ja osaltaan työttömyysetuuksien rahoittamisesta.

Työvoimapalveluiden järjestäminen

Työvoimapalveluiden siirtäminen kuntien järjestämisvastuulle on perusteltua muun muassa siitä näkökulmasta, että palvelut saadaan lähemmäs asiakkaita ja alueellisen tilanteen tuntemus paranee, mikä voi parantaa palveluiden vaikuttavuutta. Keskuskauppakamari kuitenkin huomauttaa, että liian pieneksi pirstoutunut järjestämisvastuu voi tuoda tehottomuutta ja heikentää palveluita. Järjestämisvastuullisen kunnan tai työllisyysalueen työvoiman määrän tulee olla hallituksen esityksen mukaan vähintään 20 000. Keskuskauppakamari pitää työvoiman määrälle asetettua alarajaa liian pienenä ja vaatii rajan tarkastamista suuremmaksi. Liian pienillä kunnilla tai työllisyysalueilla ei ole edellytyksiä hoitaa työvoimapalveluita tehokkaasti. Keskuskauppakamari ei myöskään tue hallituksen esitykseen kirjattua mahdollisuutta poiketa työvoiman määrälle asetetusta alarajasta.

Asiakkaan näkökulmasta on keskeistä, että hän saa yhtä hyvät palvelut missä päin Suomea tahansa. Yhdenvertaisuusnäkökulmasta tämän toteutuminen on edellytys koko uudistuksen toteuttamiselle. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että järjestämisvastuullisten kuntien tai työllisyysalueiden pitää olla riittävän suuria. Yhdenvertaiset palvelut vaativat myös yleisten tavoitteiden ja palveluiden sisältöjen näkökulmasta kansallista määrittelyä ja koordinoitua, kuitenkin estämättä kunkin työllisyysalueen yksilölliseen tilanteeseen sopivia ratkaisuja.

Työllisyysalueiden määrittelyssä keskiössä pitää olla työssäkäyntialueet. Lisäksi pitää huomioida palveluiden saavutettavuus, johon vaikuttaa muun muassa liikenneyhteydet. Monissa tapauksissa työllisyysalueet muodostuvat useammista kunnista eli kyse on kuntien yhteistoiminnasta. Keskuskauppakamari katsoo, että kunnilla pitäisi olla mahdollisimman laaja mahdollisuus sopia keskenään, miten palvelut järjestetään tarkoituksenmukaisella ja alueelle sopivalla tavalla. Kuntien yhteistoiminnassa pitää suosia vastuukuntamallia eikä synnyttää uusia hallintohimmeleitä kuntayhtymien muodossa.

Ohjaus ja rahoitus

Keskuskauppakamari huomauttaa, että rahoitusjärjestelmän ohjausvaikutuksella on iso merkitys työvoimapalveluiden uudistuksen onnistumiseen. Oikein valitut rahoitukselliset kannusteet ohjaavat tuottamaan tehokkaita ja vaikuttavia palveluita. Keskuskauppakamari pitää hyvänä sitä, että valtiosuosukriteerinä oleva työttömien määrä laskettaisiin laajan työttömyyden käsitteen mukaisesti. Tällöin työllisiksi lasketaan ainoastaan aidosti työlliset, mikä parantaa rahoitusmallin ohjausvaikutusta, koska työvoimapalveluihin osallistuvia ei lasketa työllisiksi.

Rahoitus- ja ohjausjärjestelmä pitää joka tilanteessa kannustaa työvoimapalveluiden järjestäjää auttamaan asiakkaan työllistymisessä. On huolehdittava, että ei järjestelmään tule vääränlaisia kannusteita, jotka esimerkiksi ohjaisivat palveluiden järjestäjää työllistämään asiakkaan vain omalle työllisyysalueelle heikentäen työvoiman liikkuvuutta.

Keskuskauppakamari painottaa, että valtion pitää korvata kunnille täysimääräisesti uusista tehtävistä koituvat kustannukset. Tämän lisäksi rahoitukseen olisi järkevää rakentaa mekanismi, joka reagoisi automaattisesti äkillisiin talouden kriiseihin ja suhdannevaihteluihin. Muussa tapauksessa ollaan pahimmillaan tilanteessa, jossa kunta joutuu säästämään työvoimapalveluista, joiden tarve kasvaa äkillisen kriisin seurauksena.

Hallituksen esityksen mukaan valtiolla säilyy edelleen kokonaisvastuu työllisyydestä ja työvoimapalvelujärjestelmän toimivuudesta. Hallituskausittain asetettaisiin tavoitteet työllisyyden edistämiseksi. Keskuskauppakamari painottaa, että tavoitteiden keskiössä pitää olla osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen.

Työvoimakoulutus

Hallituksen esityksen mukaan työvoimaviranomaisen mahdollisuus järjestää työvoimakoulutusta vastaisi nykyistä ELY-keskusten ja työ- ja elinkeinotoimistojen työllisyysmäärärahalla hankkimaa koulutusta. Koulutusta voisi järjestää omana tuotantona tai hankkia sitä palveluntuottajalta.

Keskuskauppakamari pitää erittäin kriittisenä sitä, että työvoimakoulutusten hankinnoissa noudatetaan kilpailuneutraaliteettia. Painotamme myös sitä, että vaikuttavien työvoimapalveluiden näkökulmasta ei ole tarkoituksenmukaista, että työvoimaviranomainen järjestäisi työvoimakoulutuksen pääosin omana tuotantonaan tai muutoin suosisi kunnan omaa koulutuksenjärjestäjää. Yksityisten palveluntuottajien mahdollisuus tuottaa työvoimakoulutusta pitää turvata ja heidän osaamistaan käyttää nykyistä laajemmin.

Työntekijän oleskelulupa

Hallituksen esityksessä esitetään, että työ- ja elinkeinotoimistojen lakatessa olemasta työntekijän oleskelulupaan liittyvän osapäätöksen (saatavuusharkinta) tekisi jatkossa Maahanmuuttovirasto. Keskuskauppakamari kannattaa muutosta ja näkee sen hallinnollisesti järkevänä. Osapäätösten keskittäminen yhdelle viranomaiselle, joka hoitaa myös muuten suurimman osan oleskelulupaprosessista, voi potentiaalisesti tehostaa osapäätösten käsittelyä ja nopeuttaa sitä kautta oleskelulupien käsittelyaikoja.

Keskuskauppakamari kuitenkin huomauttaa, että tämä muutos pitää nähdä välivaiheena kohti sitä, että saatavuusharkinnasta luovutaan kokonaan. Saatavuusharkintajärjestelmä aiheuttaa turhaa viivettä ja byrokratiaa oleskelulupien käsittelyyn tilanteessa, jossa Suomessa on vakava osaajapula ja osaajien maahanmuuttoa pitäisi saada vauhditettua merkittävästi. Saatavuusharkinnan poistamiseen liittyvät uhkakuvat ovat liioiteltuja, mutta tarvittaessa mahdollisiin lieveilmiöihin voidaan varautua ja puuttua osoittamalla resursseja jälkivalvontaan, nykyisen pitkän ja monimutkaisen ennakkokäsittelyn sijaan.

Henkilöstö siirto

Hallituksen esityksen mukaan arvioidaan noin 4 300 henkilötyövuoden siirtyvän työskentelemään valtiolta kuntiin. Hallituksen esityksessä todetaan, että henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella, eli niin sanotusti vanhoina työntekijöinä sen hetkisen tilanteen mukaisin eduin.

Keskuskauppakamari toteaa, että henkilöstön siirtoa ei pidä toteuttaa hallituksen esityksen mukaisesti liikkeenluovutuksena. Työvoimapalveluiden uudistuksen tavoitteena on järjestää työvoimapalvelut uudella, tehokkaammalla ja vaikuttavammalla tavalla. Jotta tämä tavoite voisi toteutua, pitää uusien työvoimaviranomaisten antaa järjestäytyä työllisyysalueensa näkökulmasta tarkoituksenmukaisella tavalla ja rekrytoida itse osaavat henkilöt tuottamaan palveluita. Vanhojen toimintatapojen uudistumista tuskin tapahtuu, mikäli henkilöstön siirto toteutetaan liikkeenluovutuksena.

Keskuskauppakamari myös huomauttaa, että hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että liikkeenluovutusdirektiivin (2011/23/EY) mukaan liikkeenluovutuksena ei pidetä hallintoviranomaisen uudelleenorganisointia eikä hallinnollisten tehtävien siirtämistä julkisyhteisöltä toiselle. Näin ollen lainsäädännön näkökulmasta ei ole välttämätöntä toteuttaa henkilöstön siirtoa liikkeenluovutuksena. On myös hyvä huomioda, että kun Kelan toimeentulotukeen liittyvät tehtävät siirrettiin kunnille, ei silloinkaan käytetty liikkeenluovutusta.

Suhde perustuslakiin

Perustuslain 121 § tarkoittamalla tavalla kunnilla on vahva itsehallinto. Hallituksen esityksessä on monia elementtejä, joiden voidaan katsoa rajoittavan kunnallista itsehallintoa. Toisaalta perustuslain 18 § on säädetty julkiselle vallalle velvollisuus edistää työllisyyttä.

Keskuskauppakamari huomauttaakin, että esimerkiksi kuntien määrääminen yhteistoimintaan ja valtioneuvoston päätösvaltaan yhdistetyn arviointimenettelyn voidaan tulkita rajoittavan kunnallista itsehallintoa. Muun muassa edellä mainittujen seikkojen takia hallituksen esitys voi muodostua perustuslain kannalta ongelmalliseksi. Huomionarvioista on, että perustuslakivaliokunta on jo aiemmin pitänyt ongelmallisena kuntien yhteistoimintaelinten tehtävien lisäämistä, koska sen voidaan katsoa vaarantavan kuntien itsehallinnon ja kuntalaisten mahdollisuuden vaikuttaa.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Mikko Valtonen
johtava asiantuntija

Lisätietoja:

Mikko Valtonen
johtava asiantuntija
puh. 040 867 8250
mikko.valtonen@chamber.fi

Valtonen Mikko
Keskuskauppakamari